ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Factors Affecting Learning Achievement of Bachelor of Business Administration Students, Faculty of Business Administration for Society

จรินทร์ จารุเสน (Jarin Jarusen)[1]*

(Received: *September 2, 2024*; Revised: *December 24, 2024;* Accepted: *January 21, 2025*)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 – 4 คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 420 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม ด้านครอบครัว ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยี มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

เพศ ระดับชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา/วิชาเอก และผลการเรียนเฉลี่ย มีผลต่อความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสภาพแวดล้อม (β = 0.479) ด้านผู้สอน (β = 0.275) ด้านผู้เรียน (β = 0.251) และด้านครอบครัว (β = 0.246) ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 49.70 (Adjust R^2 = 0.321 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ABSTRACT

This research aims to study the factors influencing academic achievement among undergraduate students in the Bachelor of Business Administration program at the Faculty of Business Administration for Society, Srinakharinwirot University. Data were collected from 420 students in their 1st to 4th years of the program. A questionnaire was used as the data collection too. The collected data were analyzed using descriptive statistics, hypothesis testing through one-way analysis of variance, and multiple regression analysis. The findings indicate that the overall, Factors influencing academic achievement, including family, instructors, environment, and equipment and technology, have the greatest impact on academic success.

[1]*Corresponding author: jarin@g.swu.ac.th*

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศูนย์การจัดการหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

**Assistant Professor, Center for Undergraduate Program Management, Faculty of Business Administration for Society, Srinakharinwirot University*

Gender, academic year, field of study/major, and GPA significantly affect perceptions of factors influencing academic achievement at the 0.01 significance level. The factors influencing academic achievement include environment (β = 0.479), instructors (β = 0.275), learners (β = 0.251), and family (β = 0.246), collectively explaining 49.70% of the variance in academic achievement (Adjusted R^2 = 0.321), with statistical significance at the 0.01 level.

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
Keywords: Factors affecting, Learning achievement, Bachelor of business administration

บทนำ

การศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนามนุษย์ดังที่รุสโซ [8] ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาว่า “พืชเติบโตด้วยการเพาะปลูก มนุษย์จะเจริญงอกงามได้ด้วยการศึกษา” ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้กล่าวว่า “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” อีกทั้งจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองและให้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา มุ่งพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เกิดขึ้นอย่างเต็มประสิทธิภาพ การผลิตบัณฑิตถือเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่จะทำหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กำหนดทั้งระดับหลักสูตร องค์กรที่กำกับดูแล และสถานประกอบการที่ต้องการบัณฑิต ปัจจัยที่จะพัฒนาบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความพร้อมของสถาบัน ผู้บริหาร คณาจารย์ และอุปกรณ์การเรียนการสอน อาคาร สถานที่ บุคลากรสายสนับสนุนการเรียนการสอน และที่สำคัญที่สุดนั่นก็คือ ความพร้อมของผู้เรียนที่จะต้องมีความพร้อมที่จะเรียนจึงจะทำให้เกิดการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้เพียงพอที่จะสามารถเรียนสำเร็จได้ตามระยะเวลาของแต่ละหลักสูตร แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้เรียนต้องออกกลางคันเรียนช้ากว่ากำหนด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเป็นจำนวนมาก นับเป็นความสูญเปล่าทางการศึกษา [4] การที่จะพัฒนาทักษะทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีนั้นต้องเกิดจาก ความพร้อมของผู้เรียน ได้แก่ การมีสมาธิระหว่างเรียน จดบันทึกเนื้อหาเพิ่มเติมระหว่างเรียน และการอ่านทบทวนหลังเลิกเรียน การเชื่อมโยงความรู้ของผู้เรียน ได้แก่ กล้าซักถามอาจารย์ผู้สอนในระหว่างเรียน มีการทดสอบและเฉลยคำตอบ การอ่านหนังสือโดยอาศัยการทำความเข้าใจก่อนสอบ ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาด้านการเรียนโดยไม่กระทบต่อคนรอบข้าง ปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ [3]

คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้ออกไปรับใช้สังคมตามพันธกิจของคณะที่ว่าด้วย “จัดการเรียนการสอน ผลิตบัณฑิต พัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ในศาสตร์การบริหารธุรกิจ และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตรับใช้สังคม” ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีเพื่อให้นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้จากเรียนไปช่วยพัฒนาสังคมให้เกิดความก้าวหน้า

จากที่กล่าวมาข้างต้น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาที่แสดงถึงประสิทธิภาพของการสอน ประสิทธิภาพของหลักสูตร และความสามารถของผู้เรียนที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้มีความรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะที่ดีที่ได้รับจากการศึกษา และสามารถเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อและการทำงานในอนาคตได้ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านผู้สอน ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒว่าปัจจัยใดที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิต เพราะปัจจัยเหล่านี้จะทำให้เกิดผลสำเร็จต่อการศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม ซึ่งผลที่ได้จะได้มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนานิสิตได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้นิสิตเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและสามารถออกไปรับใช้สังคมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 – 4 คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,642 คน (ที่มา: งานทะเบียนนิสิต วันที่ 6 พฤศจิกายน 2565) เนื่องจากทราบจำนวนประชากร ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) โดยกำหนดที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ 5% ได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 347 คน เพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและถูกต้องมากยิ่งขึ้น จึงเพิ่มจำนวนตัวอย่าง 21% ของขนาดตัวอย่างคิดเป็น 73 คน เพื่อให้ได้เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร รวมขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 420 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามหลักสูตรและตามชั้นปีในระดับปริญญาตรี ของคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม และดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามประชากรทั้งหมดในแต่ละชั้นภูมิ (proportional)

ที่	หลักสูตร	นิสิตชั้นปี				รวม	จำนวนประชากรที่เก็บ (คน)				รวม
		1	2	3	4		1	2	3	4	
1	หลักสูตรบัญชีบัณฑิต	139	119	117	130	505	18	16	15	17	66
2	หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยวและโรงแรม	137	123	125	83	468	18	17	16	11	62
3	หลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกวิชาการตลาด	124	117	124	84	449	16	15	16	11	58
4	หลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกการเงิน	124	123	110	84	441	16	17	14	11	58
5	หลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกธุรกิจระหว่างประเทศ	126	81	85	101	393	17	11	11	13	52
6	หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาธุรกิจเพื่อสังคม	128	121	103	34	386	17	16	14	4	51
รวม		**778**	**684**	**664**	**516**	**2,642**	**102**	**92**	**86**	**67**	**347**

ขั้นตอนที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (conveniences sampling) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามหลักสูตรและตามชั้นปีของคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำหนดไว้ขั้นที่ 1 โดยผู้ตอบแบบสอบถามเต็มใจในการให้ข้อมูลจนครบจำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้ 420 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา/วิชาเอกที่ศึกษา ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ครอบครัว เป็นลักษณะคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (multiple choice questions) โดยคำถามแต่ละข้อแสดงประเภทของข้อมูลดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ ประกอบด้วย เพศชาย และเพศหญิง เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (nominal scale)

ข้อที่ 2 ระดับชั้นปีการศึกษา ประกอบด้วย ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (ordinal scale)

ข้อที่ 3 สาขาวิชา/วิชาเอกที่ศึกษา ประกอบด้วย บัญชี การท่องเที่ยวและการโรงแรม การตลาด การเงิน ธุรกิจระหว่างประเทศ และธุรกิจเพื่อสังคม เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (nominal scale)

ข้อที่ 4 ผลการเรียนเฉลี่ย ประกอบด้วย ต่ำกว่า 2.00 2.00 – 2.66 2.67 – 3.34 และ 3.35 – 4.00 เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (ordinal scale)

ข้อที่ รายได้ครอบครัวต่อเดือน ประกอบด้วย ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท 10,001 – 20,000 บาท 20,001 – 30,000 บาท 30,001 – 40,000 บาท และ 40,001 บาท ขึ้นไป เป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (ordinal scale)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่วัดระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ประกอบด้วย (1) ด้านผู้เรียน จำนวน 7 ข้อ (2) ด้านผู้สอน จำนวน 7 ข้อ (3) ด้านอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยี จำนวน 5 ข้อ (4) ด้านครอบครัว จำนวน 6 ข้อ และ(5) ด้านสภาพแวดล้อม จำนวน 8 ข้อ มีลักษณะคำถามแบบมาตราวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยเป็นระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (interval scale)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อใน (reliability) ดังนี้

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ (item objective congruency : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจำนวน 2 ท่าน ผลการตรวจสอบมีค่าความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสม

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบความเชื่อมั่นโดยนำไปทดลอง (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 40 ชุด เพื่อนำผลไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า ของครอนบัค (cronbach's alpha coefficient) ผลลัพธ์ค่าแอลฟ่าที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ และควรมีค่าไม่น้อยกว่า 0.6 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูงและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ผลการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านผู้เรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ .663 ด้านผู้สอน มีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ .823 ด้านอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยี มีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

เท่ากับ .941 ด้านครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ .820 และด้านสภาพแวดล้อม มีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ .880 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า 0.6 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (independent sample t-test) เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way-analysis of variance) เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (multiple regression) เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรและเป็นการทดสอบว่าตัวแปรอิสระใดที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามโดยวิธี stepwise โดยมีเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยและการแปลผลค่าระดับความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 5 ระดับ โดยคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด 3.41 – 4.20 อยู่ในระดับมาก 2.61 – 3.40 อยู่ในระดับปานกลาง 1.81 – 2.60 อยู่ในระดับน้อย และ1.00 – 1.80 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างกัน

2. ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณา

1. ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 84.00 มีระดับชั้นปีการศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 40.25 เป็นนิสิตสาขาวิชาบัญชี ร้อยละ 56.00 มีผลการเรียนเฉลี่ย 3.35–4.00 ร้อยละ 54.00 และมีรายได้ครัวเรือนต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 42.60

2. ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในภาพรวมอยู่ในระดับมีความสำคัญมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอยู่ในระดับมีความสำคัญมากที่สุด อันดับหนึ่งได้แก่ ด้านครอบครัว ($\bar{X}$ = 4.46) รองลงมาได้แก่ ด้านผู้สอน ($\bar{X}$ = 4.43) ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.39) และด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี ($\bar{X}$ = 4.32) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ในระดับมีความสำคัญมาก ได้แก่ ด้านผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.04)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ลักษณะส่วนบุคคล				
	เพศ	**ระดับชั้นปีการศึกษา**	**สาขาวิชา/วิชาเอก**	**ผลการเรียนเฉลี่ย**	**รายได้ครอบครัวต่อเดือน**
สถิติที่ใช้ในการทดสอบ	Independent sample t-test	One-way-analysis of variance	One-way-analysis of variance	One-way-analysis of variance	One-way-analysis of variance
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- .002** 3.191	6.139 .000**	8.807 .000**	10.734 .000**	0.710 .585

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่าลักษณะส่วนบุคคลที่มีเพศ ระดับชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา/วิชาเอก และผลการเรียนเฉลี่ยที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนรายได้ครอบครัวที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตัวแปรอิสระ	**B**	**S.E**	**β**	**t**	**Sig**
Constant	-0.094	0.420		-2.258*	.024
ด้านสภาพแวดล้อม	0.365	0.009	0.479	40.860**	.000
ด้านผู้สอน	0.239	0.010	0.275	23.307**	.000
ด้านผู้เรียน	0.217	0.009	0.251	23.386**	.000
ด้านครอบครัว	0.199	0.008	0.246	23.812**	.000
	F = 413.179**		Sig = .000		
	R = 0.705		Adjusted R^2 = 0.496		
	R^2 = 0.497		S.E. = 0.321		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05,**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุดได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม (β = 0.479) รองลงมาได้แก่ ด้านผู้สอน (β = 0.275) ด้านผู้เรียน (β = 0.251) และด้านครอบครัว (β = 0.246) โดยตัวแปรดังกล่าวส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 49.70 (R^2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 0.321 แสดงว่ามีตัวแปรอื่น ๆ อีกที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 50.30 ถ้าปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสภาพแวดล้อมเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.365 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านผู้สอนเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.239 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านผู้เรียนเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.217 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และถ้าปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.199 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ ระดับชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา/วิชาเอก และผลการเรียนเฉลี่ย มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนิสิตเพศหญิง ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา/วิชาเอกการบัญชี และมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.35–4.00 มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตเพศหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 เป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงของการเติบโตและการพัฒนามากกว่าตอนอยู่ชั้นปีที่ 1 สามารถปรับตัวในการเรียน คุ้นเคยกับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น มีความรู้และทักษะมากขึ้น มีเป้าหมายในการเรียนมากขึ้น และสามารถวางอนาคตของตนเองที่จะไปสู่จุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ จึงส่งผลให้เกิดความตั้งใจในการเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียนเพิ่มขึ้น อีกทั้งลักษณะนิสัยของนิสิตบัญชีมีอัตลักษณ์และอุปนิสัยที่มีความละเอียดรอบคอบ มีความคิดและมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตีความหมายของตัวเลข ตลอดจนมีทักษะในการสื่อสารและสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตได้เป็นอย่างดีและนิสิตจะสามารถประสบความสำเร็จทางการศึกษาได้ สอดคล้องกับแนวคิดของปิยะพร และคณะ [2] ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจิตใจเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นโดยขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลโดยสามารถแบ่งออกเป็นลำดับขั้นของการเรียนรู้ เริ่มต้นจากขั้นของการเปิดใจรับรู้สิ่งต่าง ๆ ขั้นของการแสดงออกต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับรู้ ขั้นของการรับรู้คุณค่าของสิ่งที่รับรู้ ขั้นของการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่รับรู้และบันทึกไว้ในสมองและขั้นสุดท้ายคือขั้นของการแสดงนิสัยของแต่ละคนออกมา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร และคณะ [2] ที่พบว่า นักศึกษาสาขาการบัญชีส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูงสุด

2. ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านครอบครัว ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

2.1 สภาพแวดล้อมในการเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ที่เพียงพออยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน มีอุปกรณ์การเรียนที่ครบครัน มีห้องเรียนที่สะอาด บรรยากาศของการเรียนที่สงบและปลอดภัย อีกทั้งมีอินเตอร์เน็ตและเครื่องมือการเรียนรู้ที่ทันสมัย ตลอดจนมีการจัดสรรอาจารย์ที่ปรึกษา มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้บริการแก่นิสิต อีกทั้งมีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารให้นิสิตทราบอย่างเป็นปัจจุบัน เหล่านี้สรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทำให้นิสิตเกิดการเรียนที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นิสิตมีสมาธิและมีความมุ่งมั่นใน

การศึกษาได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวดี [10] ที่พบว่า อิทธิพลจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในทุกด้าน และงานวิจัยของสุพิชญ์กฤตา [7] ที่พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ การสนับสนุนและสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัส [1] พบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ดี

2.2 ผู้สอนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมีทักษะในการสอนสูงสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีวิธีการสอน มีเทคนิคในการสอนที่หลากหลาย สามารถปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนสนับสนุนและให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ ในด้านนี้สรุปได้ว่าผู้สอนมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตส่งผลให้นิสิตเกิดความเข้าใจและสนุกกับการเรียนและยังทำให้นิสิตรู้สึกได้ถึงการดูแลเอาใจใส่และเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น ผู้สอนจึงต้องมีการพัฒนาทักษะและวิธีการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกุสุมา [6] พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มภาษาอังกฤษธุรกิจมากที่สุด โดยกล่าวว่า คุณภาพการสอนของครูส่งผลต่อผลการเรียนของผู้เรียนโดยตรง ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนมากย่อมมีความเชี่ยวชาญ รู้แนวทางการสอนรวมถึงการแก้ปัญหาในชั้นเรียนเป็นอย่างดี มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่สอน สามารถถ่ายทอดบทเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจ

2.3 ด้านของผู้เรียนเมื่อมีความมุ่งมั่นและแรงจูงใจในการเรียนก็จะทำให้เกิดเป้าหมายที่ชัดเจนในการเรียนทำให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนได้มากยิ่งขึ้น สิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ดีต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนและสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกภรณ์ [9] พบว่าปัจจัยด้านผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อควบคุมให้ปัจจัยอื่นคงที่แล้วนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับสูง

2.4 ด้านครอบครัว การสนับสนุนจากครอบครัวไม่ว่าจะเป็นการสนับทางการเงิน การสนับสนุนทางอารมณ์ในการให้กำลังใจในการเรียน ส่งผลให้นิสิตไม่เกิดความเครียด มีความมั่นใจสามารถมุ่งมั่นในการศึกษาได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวดี [10] ที่พบว่า อิทธิพลจากปัจจัยด้านครอบครัว ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มในทุกด้านโดยด้านสัมพันธภาพภายในครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนทั้งสองกลุ่ม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชสุดา [5] ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ ทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเหมือนกันโดยประเด็นที่มีความพึงพอใจมาก คือปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. จากการศึกษาพบว่าเพศ ระดับชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา/วิชาเอก และผลการเรียนเฉลี่ยแตกต่างกันส่งผลให้นิสิตมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน โดยนิสิตเพศหญิง อยู่ในระดับการศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา/วิชาเอกการบัญชี และมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.35–4.00 มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ทางหลักสูตรควรให้ความสำคัญกับนิสิตระดับชั้นปีอื่น และทุกกลุ่มสาขาวิชาหรือวิชาเอกโดยการมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการปรับปรุงคุณภาพการสอนให้มีความ

ทันสมัย นำเทคนิคการสอนที่ทันสมัย มีความหลากหลาย อาจจะให้เทคโนโลใหม่ที่สามารถสร้างความดึงดูดให้กับผู้เรียนแทนการสอนแบบเดิม ๆ ที่เน้นในตำราหรือในหนังสือ และใช้วิธีการสอนแบบมีส่วนร่วม คือ ให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการเรียน อาจจะเป็นการอภิปรายกลุ่ม หรือการทำงานกลุ่มมากกว่างานเดี่ยว

2. ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านครอบครัวทางคณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม ควรมีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับนิสิต เช่น การมีทรัพยากรทางการศึกษาเฉพาะด้านสำหรับนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ไม่ว่าจะเป็นห้องสมุด สื่อการเรียนรู้ รวมถึงซอฟแวร์สำหรับการศึกษา มีการสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน ได้แก่ มีห้องเรียนที่สะอาด มีพื้นที่สำหรับค้นคว้าหาความรู้ หรือทำงานกลุ่ม พร้อมกับอุปกรณ์ที่ครบครันในการสนับสนุน ตลอดจนการเอาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเรียนรู้ เช่น แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ในหัวข้อที่เป็นที่สนใจหรือได้รับความนิยม ในด้านของผู้เรียนควรเสริมสร้างแรงจูงใจและการพัฒนาให้กับนิสิต โดยมีกิจกรรมที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ในรูปแบบของกิจกรรมเสริม เช่น การส่งประกวดแข่งขันทางวิชาการ การสัมมนา และการฝึกอบรม ในด้านของครอบครัว คณะมีการสนับสนุนครอบครัวหรือชุมชน ในเรื่องการสนับสนุนทุนการศึกษา การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองนิสิต เหล่านี้เป็นกลยุทธ์ที่จะช่วยให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. Anuphan C. A study of the learning environment of students in buached wittaya school under the office of secondary education service area 33. Journal of education bangkokthonburi university. 2021; 9(2): 44-59.
2. Buarapha P, Chaikhan P, Intarapetch W, Bunam K. Factors affecting learning achievement of accounting students, Faculty of Management science, Udon thani Rajabhat university. Research reports. Udon thani: Udon thani Rajabhat university. 2020; Thai.
3. Jarachavarawat C. Factors affected learning achievement of the first year students at Huachiew chalermprakiet university. Research reports. Bangkok: Huachiew chalermprakiet university; 2007. Thai.
4. Jenwanichyanont U. Development of indicators and best practices for learning skills in higher education. Research reports. Huachiew chalermrakiet university. 2011; Thai.
5. Kalyanavudh P. Factors affecting academic achievement of vocational certificate and diploma students at payap technological and business college. [B.A. thesis]. Chaing Mai: Payap technological and business college; 2015. Thai.
6. Lohday K. Influencing factors of students' learning achievement in business english courses at valaya alongkorn Rajabhat university under the royal patronage. Valaya alongkorn review (Humanities and social science). 2022; 12(2): 61-74.
7. Pakpoyen S. A study of factors affecting the educational achievement of dhurakij pundit university's curriculum and instruction program students. [M.Ed. thesis]. Bangkok: Dhurakij pundit university; 2017. Thai.
8. Rousseau, Jean-Jacques. (1976). On the General Will In The Political Theory Reader Edited by Paul Schumaker. Malden : Blackwell Publishing Ltd.

9. Tesintachote K. Factors affecting learning achievement among pathom 6 students in small-sized schools under the office of basic educational area 1, sa-kaeo province [M.P.A. thesis]. Chonburi: Burapha University; 2017. Thai.
10. Thongon N. The influent factors toward academic achievement among middle-school students. Sisaket Rajabhat university journal. 2018; 12(2): 129-138.